Definicija. Naravno število n je popolno, če je enako vsoti svojih pravih deliteljev.

Primer. Prva štiri popolna števila so:

$$\begin{aligned} 6 &= 1+2+3 \\ 28 &= 1+2+4+7+14 \\ 496 &= 1+2+4+8+16+31+62+124+248 \\ 8128 &= 1+2+4+8+16+32+64+127+254+ \\ &\quad +508+1016+2032+4064 \end{aligned}$$

Peto popolno število je $2^{12}(2^{13}-1) = 33550336$, šesto pa $2^{16}(2^{17}-1) = 8589869056$.

Definicija. Za naravno število n z $s(n)$ označimo vsoto vseh deliteljev števila n.

Tako je število n popolno natanko tedaj, ko je $s(n) = 2n$.

Trditev (Evklid, Elementi IX)**.** *Naj bo m naravno število. Če je število $2^m - 1$ praštevilo, potem je število*

$$n = 2^{m-1}(2^m - 1)$$

popolno.

Dokaz. Število $p = 2^m - 1$ je po predpostavki praštevilo. Vsi delitelji števila n so ali oblike 2^k ali oblike $2^k p$, kjer je $0 \leq k \leq m-1$. Zato je

$$s(n) = (1 + 2 + \ldots + 2^{m-1})(1+p) = (2^m - 1)(1+p) = 2^m(2^m - 1) = 2n.$$

□

Definicija. Če je število $2^m - 1$ praštevilo, mu pravimo *Mersennovo praštevilo.*

Primer. $2^{67} - 1 = 147573952589676412927 = 761838257287 \cdot 193707721$ ni Mersennovo praštevilo (Cole, 1903).

Izrek (L. Euler)**.** *Vsako sodo popolno število n je oblike*

$$n = 2^{m-1}(2^m - 1),$$

pri čemer je $2^m - 1$ praštevilo.

Dokaz. Iz števila n izpostavimo vse dvojke: $n = 2^{m-1}q$, pri čemer je q liho število in $m \geq 2$.

Delitelji števila n so oblike $2^r d$, kjer je $0 \leq r \leq m-1$ in $d|q$. Zato je

$$s(n) = (1 + 2 + \ldots + 2^{m-1})(\sum_{d|q} d) = (2^m - 1)s(q).$$

Ker je po predpostavki število n popolno, je

$$2n = 2^m q = s(n) = (2^m - 1)s(q)$$

Zato je

$$(2^m - 1)s(q) - q = 2^m q - q,$$

$$(2^m - 1)(s(q) - q) = q. \tag{1}$$

Iz zadnje enačbe vidimo, da število $s(q)-q$ deli q. Če bi bila števila 1, $s(q)-q$ in q paroma različna, bi torej veljalo

$$s(q) \geq 1 + (s(q) - q) + q = s(q) + 1,$$

kar ne more biti res. Če bi veljalo $s(q) - q = q$, bi iz enačbe (1) dobili

$$(2^m - 1)q = q,$$

kar ni res, ker je $m \geq 2$. Zato mora biti $s(q) - q = 1$ oz. $s(q) = q + 1$, kar pomeni, da je q praštevilo. Ko v enačbo (1) vstavimo $s(q) - q = 1$, dobimo, da je praštevilo q oblike

$$q = 2^m - 1,$$

to pa je bilo treba pokazati. $\square$